

GÆÐASTJÓRNUN – ÖRYGGISMÁL

Þessi tvö hugtök hljóma mjög ólíkt í fyrstu en eiga ótrúlega margt sameiginlegt þegar betur er að gáð.

Gæðastjórnun felst í því að hafa góða stjórn á hlutunum, skilgreina mikilvæga stjórnunar- og vinnuferla, gera áætlanir og fylgja þeim eftir með markvissum hætti. Til þess að ná árangri í rekstri og stjórnun þurfa þessi atriði að vera í lagi og þar eru öryggismál engin undantekning enda eru þau hluti af gæðastjórnunarkerfi viðkomandi.

Samkvæmt reglum um aðbúnað, hollustuhætti og öryggisráðstafanir á byggingarvinnustöðum, sem tóku gildi 1997, skal leggja áherslu á að skilgreina hlutverk verkkaupa, verkefnisstjóra, atvinnurekenda, verktaka og samræmingaraðila öryggis- og heilbrigðisráðstafana bæði á undirbúnings- og framkvæmdarstigi.

Þessar reglur voru settar með hliðsjón af tilskipun sem gildir á Evrópska efnahagssvæðinu. Tilkynna ber Vinnueftirlitinu á þar til gerðu eyðublaði þegar um er að ræða vinnustaði þar sem ráðgert er að vinna standi lengur en 30 vinnudaga og þar sem fleiri en 20 starfsmenn vinna samtímis eða um er að ræða byggingarvinnustað þar sem ráðgert er að unnin séu fleiri en 500 dagsverk.

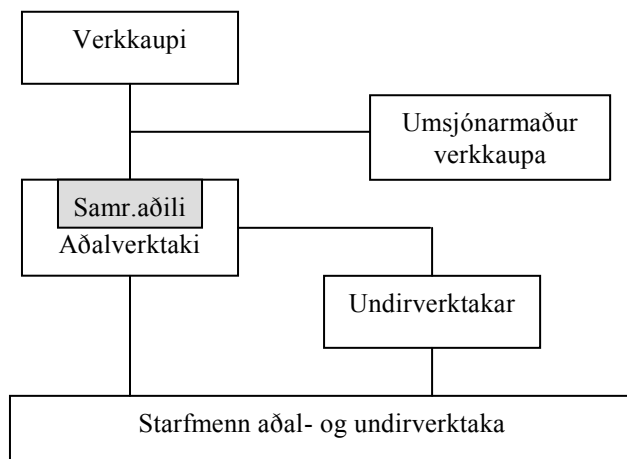
Svar verktakans við kröfum verkkaupa varðandi öryggismál eiga að vera sjálfsagður hluti af gæðatryggingu hans og öryggis- og eftirlitsáætlunin á að falla auðveldlega inn í innra gæðaeftirlit hans.

Vinnueftirlitið hefur gefið út vandað fræðslu- og leiðbeiningarrit um málið þar sem finna má skilgreiningar og leiðbeiningar um allt sem varðar öryggismál við ofangreindar aðstæður.

Með þessum nýju reglum koma til fjórar nýjar áherslur.

1. ábyrgð og aðkoma verkkaupa að öryggismálum
2. skipun samræmingaraðila á undirbúnings- og framkvæmdarstigi
3. gerð öryggis- og heilbrigðisáætlunar þegar tveir eða fleiri atvinnurekendur eða verktakar eru samtals með fleiri en 10 manns í vinnu á byggingarsvæðinu
4. tilkynning til Vinnueftirlitsins um framkvæmdir

Samtök iðnaðarins og helstu verkkaupar landsins hafa tekið höndum saman í samráði við Vinnueftirlitið og skilgreint nánar ábyrgð helstu stjórnenda og eftirlitsaðila við verklegar framkvæmdir miðað við hefðbundið vinnulag þeirra við útboð og stjórnskipulag. Sú skilgreining gerir ráð fyrir að verkkaupar framselji aðalverktakanum hlutverk sitt í þessu efni.

ÁBYRGÐ VERKAUPA FELST Í AÐ:

1. tryggt sé að skipaðir séu samræmingaraðilar á undirbúnings- og framkvæmdarstigi
2. vera sjálfur eða fela öðrum, t.d. aðalverktaka eða byggingarstjóra, að vera samræmingaraðili og gera öryggis- og heilbrigðisáætlun, á undirbúnings- og framkvæmdarstigi
3. leggja mat á hvort áætlun samræmingaraðila á framkvæmdarstigi sé í samræmi (fullnægi kröfum) við ráðgjöf samræmingaraðila á undirbúningsstigi
4. tryggja að Vinnueftirlitinu sé tilkynnt um framkvæmdir
5. tryggja eftirlit með því að öryggis- og heilbrigðisáætluninni sé framfylgt
6. skilgreina og kynna hlutverk umsjónarmanns verkkaupa (sjá skilgreiningu IST-30, 17.5.1) (í reglum Vinnueftirlitsins nefnist sami aðili verkefnisstjóri)
7. bregðast við ábendingum umsjónarmanns sé ekki farið eftir áætluninni eða hún ekki fullnægjandi

ÁBYRGÐ SAMRÆMINGARAÐILA FELST Í AÐ:

1. gera öryggis- og heilbrigðisáætlun
2. framfylgja áætluninni
3. bæta við áætlunina eftir því sem verkinu miðar áfram.

ÁBYRGÐ UMSJÓNARMANNS VERKKAUPA FELST Í AÐ: (IST-30, 17.5.1)

1. staðfesta að áætluninni sé framfylgt
2. gera samræmingaraðilanum viðvart ef áætluninni er ekki framfylgt
3. vara verkkaupa við ef ábendingar til samræmingaraðili hunsar ábendingar

ÁBYRGÐ AÐAL- OG UNDIRVERKTAKA FELST Í AÐ:

1. taka þátt í að gera öryggis- og heilbrigðisáætlun
2. kynna öllum starfsmönnum áætlunina
3. framfylgja áætluninni
4. leggja til starfsmenn til að gera reglubundna úttekt

Samtök iðnaðarins munu á næstu misserum kynna aðildarfélögum sínum þessa framsetningu og bjóða almenn námskeið í gerð, notkun og eftirfylgni öryggis- og heilbrigðisáætlunar í samstarfi við verkkaupana og Vinnueftirlitið.

Ferdinand Hansen